

Nom del Màster	Màster en Investigació Sociològica Aplicada	Mòdul	Religió i Cultura 10 ECTS
-----------------------	--	--------------	---

DADES ESPECÍFIQUES DEL MÒDUL

Objectius Formatius del Mòdul	<p>En finalitzar aquest mòdul l'estudiant serà capaç de:</p> <ul style="list-style-type: none"> Entendre la relativitat històrica i social del terme "religió". Comprendre la varietat de significats que inclou el terme "religió" Reconèixer quins són els autors i teories, tant clàssiques com actuals, dins la <i>Sociologia de la Religió</i>. Conèixer la vinculació entre mitjans de comunicació i poder Analitzar la construcció mediàtica de la condició d'immigrant Estudiar les condicions de la "dissolució" de la condició d'immigrant a la Catalunya del segle XXI 	
Competències específiques del Mòdul	Competència	Descripció
	<ul style="list-style-type: none"> a. Examinar críticament el concepte "religió" b. Situar els orígens de la disciplina de la <i>Sociologia de la Religió</i> c. Analitzar, des d'una perspectiva sociològica, els grans temes d'investigació avui dia en <i>Sociologia de la Religió</i> d. Comprendre el funcionament dels mecanismes de violència simbòlica i fabricació del consentiment e. Saber distingir entre el discurs mediàtic –i, doncs, de poder- sobre la 	<ul style="list-style-type: none"> a. Aprendre a reflexionar sobre les definicions errònies de religió i arribar a donar una definició sociològica de religió b. Fer un recorregut per la disciplina a partir dels autors clàssics i de les obres que, sobre el tema, els caracteritza c. Conèixer les principals línies d'investigació sobre la temàtica, els autors que les protagonitzen i les teories que se'n desprenen d. Estudiar les principals aportacions teòriques a la crítica política dels mitjans de comunicació de massa e. Analitzar discursos mediàtics específics sobre

	<p>immigració i els processos socials implicats en un procés migratori</p> <p>f. Revisar críticament els discursos hegemònics sobre la immigració al segle XXI</p>	<p>la immigració a la Catalunya del segle XXI i saber-los contextualitzar políticament i ideològica</p> <p>f. Descriure la vigència actual del model català de “dissolució de la condició d’immigrant”</p>
<p>Estructura i Continguts del Mòdul</p>	<p><i>Primera part (5 ECTS)</i> Religió i religions des d’una perspectiva sociològica</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. El concepte. De què parlem quan ho fem de <i>religió</i> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. El problema de les definicions de religió 1.2. Las definicions errònies de religió 1.3. <i>Una</i> definició sociològica de religió 2. La disciplina. La <i>Sociologia</i> de la Religió <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Condicions de possibilitat per a una nova manera de pensar sobre la religió 2.2. Els clàssics de la Sociologia de la religió: ¿quins i per què? 2.3. Delimitant l’enfocament 3. La investigació. Els temes <i>actuals</i> en Sociologia de la Religió <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Pluralisme i privatització de las creences 3.2. Secularització i reencantament del món 3.3. El fonamentalisme i els altres “fonamentalismes” <p><i>Segona part (5 ECTS)</i> La construcció mediàtica de la condició d’immigrant</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mitjans de comunicació i construcció social de la realitat <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Els conceptes de violència simbòlica i fabricació del consentiment 1.2. Mitjans de comunicació i problemes “legítims” 2. Crítica de l’ús del concepte d’immigració en ciències socials <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Els usos socials i polítics de la noció d’immigració 2.2. Multiculturalisme i societats postcoloniales 3. La conceptualització de la identitat en una societat “líquida” <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Crisi de la noció d’identitat en el debat sobre la immigració 3.2. Els usos socials de la “memòria” (Pierre Nora) 	

	<p>4. La dissolució de la condició d'immigrant</p> <p>4.1. Vigència del model català de dissolució: la teoria de l'empeltament</p> <p>4.2. Perspectives per als processos migratoris del segle XXI</p>
Metodologia docent	<p>.</p> <p>Sessions expositives i sessions participatives</p> <p>Seminaris específics de presentació oral i discussió de textos</p>
Avaluació	<p>L'assistència regular al curs, la discussió de les lectures obligatòries, la participació activa i la realització d'un treball final permetran una avaluació continuada del mòdul</p>
Bibliografia bàsica i enllaços web mes importants	<p>PRIMERA PART</p> <p>ARANGUREN, José Luis (1994), "La religión, hoy", en R. Díaz-Salazar, S. Giner y F. Velasco (eds.), <i>Formas modernas de religión</i>, Madrid: Alianza Universidad, pp. 21-37.</p> <p>BACHIR DIAGNE, Souleymane (2002), <i>100 palabras para explicar el Islam</i>, Barcelona: El barquero.</p> <p>BENVENISTE, Émile (1987), <i>El vocabulario de las instituciones indoeuropeas</i>, Madrid: Taurus, pp. 399-401.</p> <p>BERGER, Peter L. i T. Luckmann (1997), <i>Modernidad, pluralismo y crisis de sentido</i>, Barcelona: Paidós.</p> <p>BERGER, Peter L. (1981) [1967], <i>Para una teoría de sociológica de la religión</i>, Barcelona: Kairós.</p> <p>BERGER, Peter L. (1999), "The Desecularization of the World: A Global Overview", en P. L. Berger (ed.). <i>The Desecularization of the World. Resurgent Religion and World Politics</i>, Washington: Ethics and Public Policy Center, pp. 1-18.</p> <p>DAVIE, Grace (1999), "Europe: The Exception That Proves de Rule?", en Peter L. Berger (ed.), <i>The Desecularization of the World. Resurgent Religion and World Politics</i>, Washington: Ethics and Public Policy Center, pp. 65-83.</p> <p>de SAUSSURE, T. (1994), "Psicología del fonamentalisme", en J. Estruch (ed.), <i>El fonamentalisme</i>, Barcelona: Editorial Cruïlla, pp. 17-27.</p> <p>ESTRUCH, Joan (1994), "El mito de la secularización" en R. Díaz-Salazar, S. Giner y F. Velasco (eds.), <i>Formas modernas de religión</i>, Madrid: Alianza Universidad, pp. 266-280.</p> <p>GRIERA, María del Mar y F. URGELL (2002), <i>Consumiendo religión. Nuevas formas de espiritualidad entre la población juvenil</i>,</p>

Barcelona: Fundació "la Caixa".

HAMILTON, Malcom B. (1995), *The Sociology of Religion*, Londres: Routledge.

HERVIEU-LÉGER, Daniele i J. P. Willaime (2001), *Sociologies et religion: approches classiques*, Paris : Presses Universitaires de France.

KIENZLER, Klaus (2002), *El fundamentalismo religioso. Cristianismo, judaísmo, islamismo*, Madrid: Alianza editorial.

WILLAIME, J. P. (1994). "El fonamentalisme protestant", en J. Estruch (ed.), *El fonamentalisme*, Barcelona: Editorial Cruïlla, pp. 31-45.

WILSON, Bryan (1982), *Religion in Sociological Perspective*, Oxford/Nova York: Oxford University Press.

WOODHEAD, Linda (ed.) (2001), *Peter Berger and the Study of Religion*, Londres y Nova York: Routledge.

Segona part

AUTORS DIVERSOS (1999), "L'arxipèlag de la identitat" (Finkelkraut, Fossas, Tylor, Villoro), a *Idees. Revista de temes contemporanis. Gener/març*

AJA, Eliseo et al. (1999), *La immigració estrangera a Espanya. Els reptes educatius*. Barcelona: Fundació La Caixa

BENHABIB, Seyla (1999), *Diversitat cultural, igualtat democràtica*. València: Tàndem, 2000. Ed. original: *Kulturelle Vielfalt un demokratische Gleichheit*. Frankfurt und Main: Fisher Taschenbuch Verlag, 1999

CALSAMIGLIA, Albert (2000), *Cuestiones de lealtad*. Barcelona: Paidós

CARBONELL, Francesc, coord (2000), *Educació i immigració*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill-Editorial Mediterrània

DELGADO, Manuel ed. (1997), *Ciutat i immigració*. Barcelona: Centre de Cultura Contemporània
DELGADO, Manuel (1998), *Diversitat i integració*. Barcelona: Empúries

HALL, Stuart i du Gay, Paul, ed. (1996), *Questions of cultural identity*. Londres: Sage

JAMESON, Fredric i Zizek, Slavoj (1998), *Estudios culturales. Reflexiones sobre el multiculturalismo*. Buenos Aires: Paidós

JORDÁN, José Antonio coord. (1998), *Multiculturalisme i educació*. Barcelona: Proa-UOC

KYMLICKA, Will (1999), *Ciudadania multicultural*. Barcelona: Proa-UOC

MAALOUF, Amin (1998), *Les identités meurtrières*. París: Grasset. Ed. catalana: *Les identitats que maten*. Barcelona. La Campana 1999.

PAREKH, Bhikhu (2000), *The Future of Multi-Ethnic Britain*. Londres: Profile Books

	<p>PÉREZ-DÍAZ, Víctor et al. (2001), <i>Espanya davant la immigració</i>. Barcelona: Fundació La Caixa</p> <p>RAMONEDA, Josep (2001), “Crítica del multiculturalisme” a <i>L’Espill</i>, 8/9 (13-25)</p> <p>ROCA, Francesc (2000), <i>Teories de Catalunya</i>. Barcelona: Pòrtic</p> <p>SARTORI, Giovanni (2001), <i>La sociedad multiétnica. Pluralismo, multiculturalismo y extranjeros</i>. Taurus: Madrid</p> <p>SAYAD, Abdelmalek (1999), “Immigration et “pensée d’État”” a <i>Actes de la Recherche</i>, 129 (5-14)</p> <p>SCHNAPPER, Dominique (2000), <i>Qu’est-ce que la citoyenneté?</i> París: Gallimard. Ed. catalana: <i>Què és la ciutadania?</i> Barcelona: La Campana, 2003</p> <p>SIMMEL, Georg (1988), Digressió sobre el foraster. <i>Sociologia II</i>. Barcelona: Edicions 62 (318-339)</p> <p>SPIRE, Alexis (1999), “De l’étranger a l’immigré” a <i>Actes de la Recherche</i>, 129 (50-56)</p> <p>TAYLOR, Charles (1995), “Multiculturalisme: la política del reconeixement” a Castiñeira, Àngel (ed.) <i>Comunitat i nació</i>. Barcelona: Proa (193-234)</p> <p>TODD, Emmanuel (1994), <i>Le destin des immigrés</i>. Paris: Seuil. Ed. espanyola: <i>El destino de los inmigrantes</i>. Barcelona: Tusquets, 1996.</p> <p>TORRALBA, Francesc (2004), <i>Identitats vulnerables</i>. València: Tàndem</p> <p>WACQUANT, Loïc (1999), “Les “ennemis commodes”” a <i>Actes de la Recherche</i>, 129 (63-67)</p>
Professors	<p>Coordinador:</p> <p>Cardús S.</p> <p>Professors Departament Sociologia:</p> <p>Cardús S. Estruch J. Fernandez E.</p> <p>Professor convidat:</p> <p>Quintero A. (U. San Juan de Puerto Rico)</p>